

Fast ansatt i frivilligheten

- Kan ikke betale regning med lønn i himmelen

Ansatte i frivillig sektor mener de har dårlige arbeidsvilkår. Uklare arbeidsavtaler fører til et høyt konfliktnivå og mye ubetalt overtid.

Av Camilla Skjær Brugrand
camilla@medierogledelse.no

Frivillige jobber stort sett uten lønn. Samtidig er det mange fast ansatte i frivillige organisasjoner som Røde Kors, Sjømannskirken og de politiske partiene som sørger for å legge til rette for det frivillige arbeidet. Disse blir stadig mer frustrert av det de mener er dårlige arbeidsforhold, viser en fersk undersøkelse YS har fått utført.

- Vi ser store utfordringer ikke minst knyttet til arbeidstid, overtid og lønnsutvikling. Våre medlemmer er stolte over å jobbe i disse ulike organisasjonene. Samtidig er det på sin plass å sikre at også de får skikkelige lønns- og arbeidsvilkår. Idealisme og god samvittighet betaler ingen regninger, sier Arntfinn Korsmo, leder YS-forbundet Negotia. YS-forbundet Negotia er i gang med å arrangere et kompetanseseminar for tillitsvalgte som representerer hundrevis av arbeidstakere i frivillige organisasjoner.

Nå har de gjennomført en undersøkelse der tillitsvalgte peker på utfordringer som er speilet vanskelige i frivillighetssektoren.

Overtid blir dugnad

Arntfinn Korsmo, leder YS-forbundet Negotia, mener at det ikke er riktig at de som er arbeidstakere skal jobbe «gratis» eller med dårligere arbeidsvilkår enn andre ansatte.

- Det som er spesielt med frivillige organisasjoner er jo at idegrunnet er ideelt eller ideologisk og at kjernen i virksomheten er store grad av gratis arbeidsinnsats som organisasjonens medlemmer yter, sier Korsmo.

Han peker på utfordringer som ikke minst knyttet til arbeidstid, overtid og lønnsutvikling.

- I frivillig sektor skjer mye av arbeidet utenom tradisjonell arbeidstid på tidspunkt de frivillige har tid til å engasjere seg. Da forventes det ofte at de ansatte også stiller opp, selv om de har jobbet

på dagtid for å legge til rette for ulike aktiviteter på kveldstid eller helg. Normalt vil man tenke at ubekvem arbeidstid vil utløse overtid eller avspasering, sier Korsmo.

Fra gammelt av har dette ikke være noen selvfølge. Tvert i mot har mange tenkt at ingen ikke skal tjene penger på frivillighet. Videre at noe av belønningen er å få lov til å være en del av det ideelle arbeidet.

- Betalingen er varme ord og «lønn i himmelen» for å si det litt enkelt. Det er flere slike problemstillinger vi nå setter søkelys på. Alle forstår at ingen kan betale regninger med «lønn i himmelen».

Disse utfordringene er ikke nye for forbundet, men de går nå mer systematisk til verks.

Urettferdig arbeidsmiljø

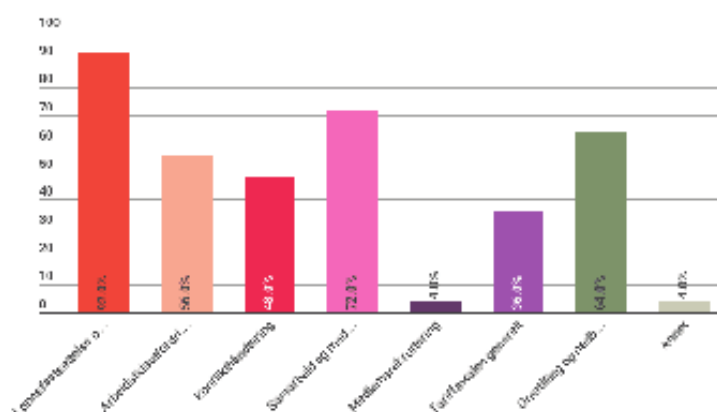
I undersøkelsen som ble gjort av Negotia i forkant av konferansen, svarer 25 tillitsvalgte på hva de oppfatter som de største utfordringene på arbeidsplassen.

- Ubekvem arbeidstid er ikke uvanlig og terskelen for "dugnadsarbeid" er kanskje også lavere.

Mange ansatte som jobber i internasjonale organisasjoner drar ofte på utenlandske oppdrag. Da kan vilkårene for arbeidstid og lønn ofte bli uklare.

«Ubekvem arbeidstid er ikke uvanlig og terskelen for "dugnadsarbeid" er kanskje også lavere»
Tillitsvalgt.

Utfordringene for ansatte i frivillig sektor

Det kan være en utfordring, svarer en tillitsvalgt anonymt i undersøkelsen.

Samtidig påpeker tillitsvalgt at det å være ansatt i frivillig organisasjoner også har sine fordeler:

- Jeg tror blant annet at flere ansatte i organisasjoner opplever at de har en viktig og meningsfull jobb enn ansatte i andre typer virksomheter, svarer personen.

Utrykk som «Urettferdig arbeidsmiljø», «omstilling» og «manglende fokus på godt arbeidsmiljø» blir også brukt for å beskrive utfordringer i frivillighetssektoren blant de tillitsvalgte.

Uklare vilkår i utlandet

Mange av Negotia-medlemmene er ofte på

Nøkkeltall om frivillighet

- Den frivillige arbeidsinnsatsen i de frivillige organisasjonene i Norge tilsvarer ca. 148.000 årsverk.
- Nærmere 90.000 lønnete arbeidstakere er ansatt i frivillig sektor.
- 61 % av befolkningen (over 16 år) bidrar med frivillig arbeid i de frivillige organisasjonene årlig. Dette er den høyeste andel som er målt på verdensbasis. Norge deler førsteplassen med Sverige.
- Det er anslagsvis 9,2 millioner medlemskap i frivillige organisasjoner i Norge.
- Over halvparten av det frivillige arbeidet legges ned i kultur- og fritidsorganisasjoner, inkludert idrett.
- Det finnes over 100.000 lag og foreninger i Norge.
- Verdiskapingen i frivillig sektor (inkludert verdien av det frivillige arbeidet) var på 125,5 milliarder kroner i 2014.
- Ser vi bort i fra ideelle velferdsleverandører kommer 23 % av inntektene fra det offentlige, 15 % er gaver og 63 % er egengenererte inntekter (salg, lotterier, medlemskontingent, osv.).